

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— Ft
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:
Főpácz, a város-
házal szomsz. sz. sz. sz.

Hirdetések:
Egy hasábas postt
soronként 5 kr-ával
számítanak.

A hitelszövetkezetek.

— április 16.

Megtörtént. A husvéti ünnepeket az igazságügyminiszter rövid, de annál tartalmasabb beszéde fejezte be, a melylyel a tegnapi napon a hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslatot az országgyűlés elé beterjesztette.

Hogy az országgyűlés is azt nagyon sürgősnek jelezte és hogy annak elodáztatlan, azonnali elintézése a haza javára szükséges, tanusítja azon tény, hogy e javaslatot azonnal az igazságügyi és pénzügyi bizottsághoz utasította.

Hogy e bizottságok is a dolog sürgősségét szívükön hordják, tanusítja azon tény, hogy a képviselőház igazságügyi bizottsága Fluger Károly elnöklete alatt még a tegnapi napon ülést tartott, a melyen a gazdasági és ipart hitelszövetkezetekről szóló törvényjavaslat előadójaul Neumann Ármin képviselőt választotta meg.

A törvényjavaslat lényegét már közöltük, azt egész terjedelmében a mai számban kezdjük közzé adni.

Még be sem volt terjesztve a törvényjavaslat, még nem is ismerjük teljertartalmulag, de azért egy budapesti előkelő napilap a husvéti ünnepi számban előre kijelentette, hogy a vidéki takarékpénztárak érdekében az módosítandó lesz.

Igazán szomorú dolog, ha ilyen ügyben is az egyéni érdekek fognak előtérbe tolatni. Magyarországon ma már sokkal több hitelszövetkezet van, mint a hány takarékpénztár és nem hogy konkurencziát csináltak volna ezek a takarékpénztáraknak, hanem éppen ellenkezőleg, éppen azóta, a mióta a hitelszövetkezeti mozgalmat ébren tartjuk, szaporodnak a takarékpénztárak nagy mértékben és gyarapodnak anyagilag nagyon.

Ennek megvan a maga lélektani indoka és ezt mindenki figyelje meg jól: a szövetkezetek a falusi uzsora hinárából kivonják a szegény, elzüllött, földönfutó népet, azokat szeretettel nevelik, jobbitják és alkalmassá teszik arra, hogy szélesebb látókörrrel átlássák azt, hogy nem a vakondok módjára dolgozó falusi uzsorás, de a nyilvános számadásra kötelezett hitelintézeteknél kell hiteligenyeik kielégítését követelni. Hogy követeli is mindenki, azt onnan tudhatják a pénzügyintézetek legjobban, hogy naponként hány rongyos, szegény embert kénytelenek elutasítani, mert az ők számukra hitelt nem nyújthatnak.

Mi — a szövetkezők — ezen elutasított, züllésnek indult, de a javulás útján még megtartható szegény embereket akarjuk segíteni, a társadalom részére megmenteni, az uzsorással szemben immunissá tenni.

Ne kívánják, hogy a nagy apparátussal, minden tényező meghallgatásával, jól megfontolva kidolgozott törvényjavaslaton változások történjenek, mert ha az eredeti jellegéből ki lesz forgatva, első sorban azok fogják megbánni, a kik abban önös, szükös látókörrrel magukra nézve veszedelmet látnak.

Éppen olyan eljárás volna ez, mintha egy város képviselő-testülete és a háztulajdonosok a nemzet napszamosai: a tisztviselők és munkások azon egyesületét akarná megakadályozni, hogy azok maguknak a város területén saját tulajdonukat képező családi otthonot létesítsenek, de egyes nagytőkés vállalkozó az egész egylet összes épületeivel felérő nagy bérpalotáját hozsannával támogatná és fogadná.

A magukon segíteni akarókat szeretgetni, dédelgetni és támogatni kell, mert ha nem támogatjuk, támadókká lesznek és akkor megbillen az egyensúly.

Ajánlom minden tényezőnek, hogy a hitelszövetkezeti törvényjavaslatot olvassa meg és annak érdekében és, ha törvénytényé válik, annak keresztülvitelére saját körében minden lehetőt megtegyen.

Dr. Gidófalvy István

— A főrendiház tegnap délelőtt 11 órakor Károlyi Tibor gróf elnöklete mellett rövid ülést tartott, melyen megválasztották a delegáció tagjait és egy csomó

TÁRCZA.

Kendi Zsófia keserve.

Irta: Felszeghy Dezső.

Martir Kendi Ferencz egyetlen lányának,
Hős Bogáthy Menyhért szép hitestársának,
Kendi Zsófiának ártatlan szűz lelke
Fönn a magas égben elborult egyszerre.

Kérdi az arkangyal: „Megdicsőült lélek,
Mi fájhat a menyben egy szellem szívének”.
„Szívemnek, lelkemnek mi itten is fájhat,
Fiai ellen szól szép magyar hazámnak.

Ott éltem le éltem küküllői várban,
Háromszáz éve már édes boldogságban.
Gyöngé nő, emberi gyarlósággal telve,
De erős a hitben bizakodó lelke.

Szerelemben tiszta, szeretetben gazdag,
Becézett galambja az én jó uramnak;
Honleány a honban, anya az otthonban;
Árvák és szegények mondhatnák meg jobban!

Hogy ütött az óra, — végső nyugovóra,
Öltöztettek engem selyembe, biborba;
Nem sajnált az uram ékszer, drágaságot,
Ékitette véle halottas ruhámat.

Ünnepi pompával a templomba vittek,
Templomi kriptába pihenni letettek,
Jó anyám, nagynéném rég nyugosznak benne,
Szerető szívem is hogyné pihenhetne!

Poraink ott együtt szenderegtek hárman,
Háromszáz éven át a mulandóságban
Csendes pihenésben... Megzavartak minket:
Kutatók, tudósok sirunkba lejöttek.

A selymet, a bársonyt elvették poromról,
Levonták a fátyolt elhervadt arcomról;
Csipke-fejkötőmet, a halotti pártát,
Fejünk alól gonddal kihuzták a párnát.

Óh! jól tudom én azt, kik ezt cselekedték,
Sirból muzeumba, pantheonba tették,
Hogy ott, mint ereklye, világ-végig álljon;
De azért nem lehet, hogy nekem ne fájjon!

Leszedték az ékszer, a boglárt, nyaklánczot;
Nem bánt a hiúság, mindent megbocsátok.
Egy drágaságom volt... a többi mind semmi:
Csakis ezt az egyet nem bírom feledni!

A neve fölírva a nevem elébe,
Egész éltem üdve volt abba bevésve.
Megszentelte öröm, megszentelte bánat,
Meg a pihenésben eltelt három század.

Életem, halálom, a sir, az enyészet
Rántani nem merte ezt az egy emléket:
Csak a jegygyűrűmet le ne huzták volna!
Nekem az még mindig szerelemről szólna...
Oh, ha az mostan is az ujjamon volna!

Dal a körtefáról.

Irta: Paul Féval.

I.

Állott egyszer egy nagy körtefa a faluszélen; ha eljött a tavasz, olyan volt, akár valami virágos boglya. A majoros háza ott állongott az ut tulsó felén; akkora kőkapuja volt, mint valami kastélynak; a majoros lányát úgy hitták, hogy Perrine.

Jegyben jártunk egymással.

II.

Tizenhat esztendő volt Hej! hogy viritott a rózsa az arcán! Még a körtefa virágai se különbben. A körtefa aljában esett, hogy így szólottam neki:

— Perrine-em, Perrine-em, mikor leszen az esketők?

III.

Kaczagásra állott mindenre: haja, a mivel el-eljászott a szél, dereka, piczi fa-

jelentést tárgyaltak le minden hozzászólás nélkül. Az ülés elején az elnök meleg szavakban emlékezett meg Szapáry Géza gróf m. kir. főudvarmester haláláról. A főrendek jegyzőkönyvileg fejezték ki részvétüket. Ezután megválasztották a delegáció tagjait. Rendes tagok lettek: Andrassy Géza gróf, Apponyi Lajos gróf, Bohus Zsigmond báró, Brankovics György patriárcha, Esterházy Miklós Móricz gróf, Gáll József Harkányi Frigyes báró, Keglevich István gróf, Lukács Antal, Nikolics Fedor báró, Pallavicini Ede örgróf, Rudnyánszky József báró, Samassa József érsek, Szapáry Gyula gróf, Széchenyi Imre gróf, Sztáray Nep. János gróf, Vay Béla báró, ifj. Wodianer Albert báró, Zichy Agost gróf, Kussevich Svetozár horvát-szlavon dalmátországi főrendi képviselő. Póttagok: Firczak Gyula püspök, Bánffy György gróf, Laszkary Gyula, Károlyi Imre gróf, Széchenyi Bertalan gróf, Keglevich Oszkár gróf. Ezután tudomásul vették az igazoló bizottság jelentését, mely szerint Szapáry Géza grófot a főrendek jegyzékéből törölték. A napirend többi pontjait: a valutarendezés céljaira szolgáló aranykészletek ellenőrzésére kiküldött országos bizottság 1898. és 1897. évi a közös függő államadósság ellenőrzésére kiküldött országos bizottság a m. kir. miniszterelnöknek az állandó országház építésének előhaladásáról az 1898. évben szóló, a kereskedelmi miniszternek a m. kir. központi statisztikai hivatalnak 1898. évi munkatervéről szóló jelentését vették ezután tudomásul. Bohus Zsigmond báró és Keglevich Gábor gróf, kir. és országos közigazgatási bírósági tagok eskütétele és a jegyzőkönyv hitelesítése után az elnök az ülést 12 órakor berekesztette.

Országgyűlés.

Budapest, április 16.

A tegnap megszavazott törvények harmadszori olvasása után a delegátusválasztás eredményeit hirdette ki az elnök. Azután Tuba János lépett az előadói dobogóra. Egy csomó irás volt a hóna alatt, (egy másik, még nagyobb csomó a Wlassics Gyula asztalán hever), ezekben van a kongrua, amelyet olyan epedve várnak már a szegény lelkészkezdő papok. Igen formás, erősen megokolt és melegen előadott beszédben ajánlotta elfogadásra a javaslatot Tuba János és megérdemelte

azt a zajos tetszést, amelylyel a beszéde befejeztével honorálták.

— Wlassics Gyula kultuszminiszter! — hívta jegyző.

— A magyar kormány — kezdte beszédét a kultuszminiszter — soha se volt szándéka az állam és egyház me-rev szembeállítására vagy egymástól való teljes elválasztására. Tradicionális politikánk fejlődésének célja az állam souverenitásának teljes megőrzése mellett támogatni a felekezeteket valláserkölcsei feladataik teljesítésében. Ez a nemes cél teremtette meg a jelen javaslatot is.

— A legfőbb célja a javaslatnak az, hogy a lelkészkezdő papok megélhetésének lehetősége legalább minimum alapján biztosítottassék. Teszi azt felekezetre való különbség nélkül, objektíven és humanus szellemben. A különbségtétel jogosultságát tisztán — a kvalifikációk tekintetében ismeri el, méltányolja és érvényesíti is. Ettől eltekintve egyenlő mértékkel mér minden felekezetre, egyaránt méltányolja törekvéseiket és igényeiket és egyaránt érinti azokat, akik nemes hivatásukról megfélekedeznek, tartozzanak azok akármelyik felekezethez.

— Minden félreértés kikerülése végett kijelentem, hogy e törvényt a *kormány az egyházak végkielégítésének nem tekinti*. Megteszünk általa annyit, amennyit ma megtehetünk: de ez nem jelenti a további igények jogosulatlanságát és nem jelenti megszűnését annak a törekvésünknek, hogy a jogosult igényeknek a lehetőség keretei között fokozott mértékben tegyünk eleget.

Sűrűn felhangzott a helyeslés zaja a miniszter fejtegetései alatt.

— Ami e törvényjavaslat fegyelmi intézkedéseit illeti, amelyek jogot adnak a kormánynak a segély indokolt elvonására: ezek bevétele hazafias kötelessége volt a kormánynak, mert nem volt szabad tűrni azt, hogy az *állam tehetetlenül álljon, esetleg hazafiátlan, izgató papok üzelmei ellenében*...

Dörgő tetszés hangzott fel, amely hatalmasan ismétlődött meg, amikor a miniszter a javaslat ajánlásával fejezte be közel egy óras beszédét.

Egy pillanatnyi szünet állt be. Azután Apponyi szólott.

Azokat mondotta el először bevezetésül a nemzeti párt vezére: amiket — nem akar elmondani. Majd az aránytalanságokkal foglalkozott huzamosan, felpanaszolván, hogy mennél többet áldoz

valamely felekezet magától, annál kevesebbet kap az államtól és megfordítva.

Tul esvén az aránytalanságok kritikáján a saját megoldási módozatát ismertette Apponyi Albert gróf. Végezetül határozati javaslatot nyújtott be a javaslatnak a bizottsághoz való visszautasítását kérve.

Gyöngye kis helyeslés volt a visszhang: annál nagyobb mozgást idézett elő a hír, hogy Tisza Kálmán szólásra jelentkezett.

Szünet után Bethlen András gróf beszélt, elegáns, halk tagoltsággal ejtve a szót. A néppárti oldalon azonban így is meghallották, mert itt tetsző visszhang támadt egy-egy mondasára; a jobboldal azonban néma maradt. Az elegáns beszédü gróf kijelentette, hogy neki aggályai vannak és attól teszi függővé a javaslat elfogadását, hogy a kormány eloszlattja-e az aggályait vagy sem.

Zola újabb cikkelye.

Újabb gyalázatosságok címmel Zola ismét cikket írt az „Aurore“-ba, a melyben újból a legkiméleltenebbül ostromozza a hadi törvénytörés eljárását, amiért vádjai közül csak azt emeli ki és inkriminálja, a mely legkevésbé alkalmas arra, hogy a nyílt levélben foglalt állítását bebizonyíthassa.

A cikk így szól:

Az volt a szándékom, hogy az újabb tárgyalásig, a mely a versaillesi törvénytől fog végbemenni, teljesen hallgatni fogok. Ezt tartottam korrektnek és mindazt ami mondani valóm van, bírám számára tartom fenn. De azt az üldözést, a melyben részem van azért, mert az egyszerű igazságot kimondtam és csakis az igazság kiderítését követeltem, többé hallgatással nem mellőzhetem. Ama nyílt levelem, a melyet pár hónappal ezelőtt a köztársaság elnökéhez intéztem, nem volt egyéb a megbotránkozás felkiáltásánál Franciaország minden becsületes embere és az egész világ előtt.

S mit csinált azzal szemben a hadügyminiszter? 800 sornyi levelemből, mely tele volt igaznál igazabb vádakkal és konkrét bűnesetek felsorolásával, tizenöt sort ragadott ki és emiatt állított esküdt-szék elé! Azok a rémes vádak, azoknak a számos igazságtalanságoknak a felsorolása, mind hiába volt, kerültek, mint a rémlátományt; hanem talált a miniszter tizenöt sort, a mely legkevésbé sem volt

cipőbe bujtatott mezitelen lába, keze, a a melyikkel meghajlította a csüggő ágat, hogy beszívja a tövisvirág szagát, tiszta homloka, piros ajaka között fehér fogai.

Hej be nagyon is szerettem!

— Az esketönket? — mondotta. Majd aratás táján, ha ugyan a császár el nem visz katonának.

IV.

Hogy sorozásra készülődtem, gyertyát gyújtottam, mert ha arra gondoltam, megszire kerülök tőle, elesavarodott bele a szívem. Dicsértessék a szűz Anya! a legnagyobb számot huztam. De Jeanra, a testvéremre ráesett a sor.

Azon értem, hogy sir:

— Edesanyám! Szegény edesanyám! — zokogta.

V.

— Sohse busulj Jean; én ugyis árva fiú vagyok.

El nem akarta hinni a mit mondtam: — Elmék én a helyedbe.

Perrine odajött a körtefa alá; a szeme egy viz volt: sohase láttam még, hogy sirt volna. Pedig ha sirt, szebb volt mint a mikor nevetett.

Azt mondta:

— Jól tetted, jó fiú vagy; eredj csak én Petim, megvárlak én téged.

VI.

Jobbra át, balra át, jobbra át, balra át, dobszóra! Előre, indulj! Így mentünk egy huzamban Wagramig! Péter ne hagyj magad! Ahun az ellenség! Eldördült a sortüz. Ötszáz ágyu ordított fel egyszerre, ötszáz ágyu füstje feküdt a mellnek; a vérben megeszszott az ember lába.

Féltem, — visszafordítottam fejemet.

VII.

A mi mögöttem állott, az Franciaország volt, meg a falu, meg a körtefa, a min a virágok helyén csupa-merő gyümölcs lógott. Behunytam a szememet és akkor Perrine-t láttam, a hogy imádkozik értem. Dicsértessék az Uristen! megjött a bátorságom! Előre, előre! jobbra át, Célozz, tüzelj! szuronyt fel!

— No né a rekrutáját, de jól csinálja! Fiezkó, mi a neved?

— Péternek hinak, felséges uram.

— No hát Péter, káplár vagy mától fogvást.

VIII.

— Perrine! óh én Perrine-em! éljen a háboru! De biz ünnep a csata napja. A hova csak lép az ember, katonába utközik mindenfelé. Jobbra át, balra át!

— Megint te vagy az, Péter?

— En vagyok, felséges uram.

— Szedj föl valamerről egy vállrojtot. Volt ott a halottak vállán annyi, hogy sok is.

IX.

— Köszönöm szépen, felséges uram!

Most pedig előre Moszkváig, — de nem odább! A végtelen hősivatagon a hullák mutatják az utat; elől a folyó, hátul az ellenség, két oldalt a halál!

— Ki köti ki az első pontot?

— En, felséges uram!

— Már megint te, — kapitány!

Nyakamba akasztotta a lovagkeresztjét.

X.

Dicsértessék az Uristen! Perrine-em, Perrine-em, büszke leszel rám. Vége a hadjáratnak, szabadságra megyek! Hadd csengjen a csengő, hadd kongjon a harang az esketönkre! Nagy az ut, de a reménység sebesen jár. Ahun, a domb mögött, az már az én hazám.

Ráismertem a haranglábra. Azt hinné az ember, hogy szól.

XI.

Szól a harang. De hát a körtefa?

A virágok havában vagyunk s a

alkalmas arra, hogy engem bepanaszoljon és a mely ennél fogva csak igen csekély mérvben nyújtott nekem alkalmat bizonyítékaim beérjesztésére: ez képezte a per anyagát, hogy elítélte minél biztosabban legyen kieszközölhető. Kisded játéka egyszerűen abból állott, hogy a törvényzikk betűje mögé rejtőzött és csak a perbeidőzésben foglalt tizenöt sort inkriminálta, mely védekezésemet megbénította, sőt védekezési jogomtól megfosztott.

Ez az átkozott ámitás, amely az ellenem emelt vádban nyilvánult, ez az alávaló jezsuitáskodás és sötét p. rocedura minden tisztességes embert megbotránkozott. A másik, most indított per manővere azonban család és szédelgés dolgában messze felülmúlja az előbbi, mert ott legalább a jogszerűség látszatát iparkodtak megőrizni és akaraton kívül is nyitva hagytak egy ajtócskát, amelyen a világhosszú fénye mégis némileg behatolhatott, noha vészes következményekkel járt volna, ha a titkos okmányokra vonatkozólag intézhettünk volna kérdéseket, amelyek alapján Dreyfus, az ártatlan áldozat elítélése történt.

Most azonban még sokkal gondosabban ügyeltek arra, hogy úgy sujtsanak bennünket, hogy semmi irányban se mozgathassunk. Jól és higgadtan megfontolt szemérmelenségre mutat az ellenem emelt újabb vád, amely az elsővel is csak kivonata és összesen — három sorra szorított. Igenis, arra vetemedtek, hogy engem meglessenek és megfojtsanak anélkül, hogy hangot adhatnék. Azt mondom, hogy a törvényszék elé idézésnek ez a módja nagyon hasonlít a közönséges orgyilkossághoz.

Ezekért Franciaország és az egész civilizált világ előtt denuncziálom ezt az alávalóságot, melyet elkövetni merészelnek. Az egész vádból három sort emelnék csak ki. Miért? Miért nem ismétlik legalább a tizenöt sort? Azért, hogy lehetlenné tegyék minden védekezést a magam részéről és hogy jóhiszeműségemet sem mutathassam ki. Az ilyen vád a bűnök legnagyobbikához tartozik. Önök nevetnek?... Nevetnek azon, hogy vádlott és védő most megkötözve és erőszakosan betömött szájával kerül újból a törvényszék elé s nagy az önök nyugodt biztonsága, látván, hogy a semmitől sem itélete még sem jelenti a Dreyfus-per revízióját és hogy e per borzadályos titkai nem kerülnek nyilvánosságra még sem...

virágos boglyának nyoma sincs. Régen-tén messziről ellátszott már, mert, hogy akkor állott még a fa. Gyerekkori emlékeim fáját kivágták.

Rajta voltak még virágai, vigasságos szép virágai! de galyai szanaszét szórva nyugovának a fűben.

XII.

— Mire harangoznak, Mathieu?

— Esketőre, kapitány ur.

Mathieu nem ismert már rám.

Esketőre! Igazat szólott. A pár amott lépkedett már lefelé a templom lépcsőjén. A feleség Perrine volt, a kaczagó Perrine-em, hej, de sokkal szebb, mint annak előtte! Jean, a testvérem, az volt a férje.

XIII.

Körülottem a jó lelkek azt mondogatták mind:

— Szeretik egymást.

— Hát Péter? kérdeztem.

— Miféle Péter? — volt a válaszuk. Elfeldtek már mind.

XIV.

Letérdeltem a templom ajtajába. Imádkoztam Perrine-ért és imádkoztam Jean-ért: azokért, akiket szerettem. Hogy a misének vége szakadt, letéptem a körte-

Öh, ne legyenek oly nyugodtak és ne örüljenek még; ki tudja, vajjon e három soron át nem a valóság fénye és az igazság világhosszú fog-e kitörni, a mely, akámint erőlködnek, végtére minden viszontagság és ármány dacára mégis diadalmaskodni fog.

Egy harmadik Zola-per nagyon is lehetséges. Akkor aztán már csak egy sorról lesz szó és talán jobb volna mindjárt csak egyetlen szóhoz ragaszkodni. Azt hiszik, hogy ily nyomorult kifogásokkal feltartóztatják az igazságot és hogy sikerük biztos, ha betömik a szánkat. Az örültek! Az igazságot senki sem bírja utjában megakasztani és megerősödvé fog abból a hallgatóságból kikelni, amelybe bennünket kényszerítenek. A letiport igazság elementáris erővel támad fel mindig, fel fog támadni utánam, ha elnyomnak is és erőszakot követnek el rajtam.

Talán ma, talán holnap, talán egy, tíz év múlva, de aztán mindazokat a pelengére fogja szegezni, a kik a hazugság és a jogtiprásnak szószólói voltak.

Eddig Zola ezikke.

Az Aurore jelenti továbbá, hogy Zola és Perreux közölni fogják a versaillesi törvényszékkel abbéli szándékukat, hogy Zolának az elnökhöz intézett levelében felsorolt tényeknek teljes bizonyítékát szolgáltatják. A vádlottak 128 tanut neveznek meg, köztük a külföldi követségek több tagját és kéri a Dreyfus-Esterházy és Piquard féle dosszierek előterjesztését.

O. H.

A háboru előtt.

— Legujabb hírek. —

Páris, április 15.

A Havas ügynökség jelenti Madridból: Spanyolországnak a hatalmakhoz intézett jegyzéke a jelenlegi helyzettel foglalkozik, tiltakozik az amerikai kamarák határozata ellen és végül kijelenti, hogy Spanyolországnak azt az óhaját, hogy a hatalmak kérelmének megfelelően, az amerikai kongresszus offenzív magatartása meghusított.

Mária Krisztina regens-királyné egy millió, Izabella infánsnő pedig 50.000 pezétát irt alá a flotta szaporítására.

Barcelona, április 15.

A Corres Katalan című laphoz Ku-

fáról egy virágot, szegény halott virágot, azzal úgy indultam el, hogy vissza se forduljak többé.

Dicsértessék az Uristen! szeretik egymást, hát legyenek boldogok!

XV.

— Mi a, visszajöttél, Péter?

— Vissza, felséges uram.

— Huszonkét esztendő vagy fiam, kapitány vagy, lovag vagy. Kell e grófkisasszony feleségnek?

Pierre előszedte kebléről a kicsi halott virágot, a mit úgy szakított le a kivágott körtefáról:

— Felséges uram, olyan az én szívem, mint ez itt, ni. Küldjön inkább az elővédbe, hadd halok meg ott derék katoná módjára.

XVI.

Kiküldték az elővédbe. A faluvégen sirkő áll; ezredesé, a ki huszonkét esztendő korában halt meg a győzelem napján. Neve helyett ezt a három szót vészték a kőbe: Dicsértessék az Uristen!

Fordította: Elek Artur.

bából érkezett távirat jelenti, hogy Maximo Gomez és Calixto Garcia Mac Kinley üzenete által kiábrándítva elhatározták, hogy meghódolnak.

Washington, április 15.

A szenátus ülését holnap délelőtti tíz óráig elnapolta, a nélkül, hogy a bizottság jelentése felől határozatot hozott volna.

Madrid, április 14.

Havannából érkezett távirat szerint Dolz és Giberga kubai miniszterek a sziget keleti részére utaztak, hogy a felkelőkkel tárgyaljanak.

Páris, április 14.

A Havas-ügynökség jelenti Madridból: Mária Krisztina regens-királyné ma este aláírt egy rendeletet, a mely a kortezt egybehívja.

Sagasta miniszterelnök holnap tanácskozni fog a kisebbségi pártok vezéréivel. Azt hiszik, hogy a kamarák április hó 23 án fognak összeülni. Az amerikai Egyesült-Államok határait Mexikó felé állítólag megerősítik, mert attól tartanak, hogy önkéntes-bandák törnek be.

Washington, április 15.

A szenátusban ma este fejezik be a Kubára vonatkozó határozati javaslat feltéti vitát. A konzervatív kisebbség azon van, hogy ezt a javaslatot megbuktassa. Mac Kinley elnök hír szerint még mindig bizik abban, hogy a békét fentarthatja.

Frankfurt, április 15.

A Frankfurter Zeitung-nak jelenti New-Yorkból: Kétséget sem szenved, hogy a szenátus többsége a képviselőház által elfogadott határozati javaslatához hozzá fog járulni, de Mac Kinley határozottan ellenzi és követelni fogja, hogy a haderő felhasználása tekintetében szabadon rendelkezessék, mert azt hiszi, hogy a háboru kitörését így leginkább megakadályozhatja.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata. —

Wlassics és a tanfelügyelők.

Budapest, április 15. Wlassics miniszter olyan rendeletet bocsátott ki, mely kötelességökké teszi a tanfelügyelőknek azt, hogy ezentul minden évben minden iskolát legalább egyszer meglátogassanak. E célból a tanfelügyelőségek utiátalányát a miniszter megszünteti és a dolgot úgy rendezti, hogy minden egyes utazásról külön számla szerint kell az előlegezendő hitelből az utiköltséget megkapniok. A rendelettel együtt a miniszter meglehetősen szigorú kritikát gyakorol a tanfelügyelők eddigi magaviselete fölött, — ami t. i. az iskolalátogatást illeti.

Csapások.

Miskolcz, április 16. A Tisza Palkonyánál, Kesziné, Tarjánál aggasztóan árad. — A Miskolcz melletti Bükk-hegység hóval van borítva.

Szerencsétlenség.

Igló, április 16. Vieland Aladár szepsváraljai szolgabíró (Vieland Arthur volt képviselő fia) tegnap kocsin ment Váraljára. Utközben egy kőbányát robbantottak dynamittal, amittől a lovak megbokrosodtak, a kocsit felborították, úgy hogy Vieland mind a két lábát eltörte. Kuznik tanár ma jött le a beteghez Budapestről.

Belgárok Erdélyben.

Budapest, április 16. ▲ szilisztriai (Bulgária) tanítóképző 12 tanára és 35 tanítványa tanulmányutra jó Erdélybe. Brassóban az E. K. E. nevében Herman Antal dr. fogadja őket bolgár nyelven. Segesváron a bolgárok megkoszorúzzák Petőfi szobrát. Kolozsváron Szabó Gyula tanácsos és Szádeczky Gyula tanár üdvözlik őket. Délben lakoma, délután a bolgárok a színházban hangversenyt rendeznek. Aztán Nagy-Szebenbe, Gyulafehérvárra, Dévára, Vajda-Hunyadra, Piskibe, Aradra és Resiczabányára megy a bolgártársaság. Mindenütt az „E. K. E.” gondoskodik megfelelő fogadtatásukról.

SZÍNHÁZ.

* **Hadak utja.** Egy hó leforgása alatt, tegnap épen tizenegyedíkszer került színre Verő alkalmi darabja, a Hadak utja. A színház szépen megtelt s az előadás is minden akadály nélkül, elég gördülékenyen folyt le.

* **Az új baritonista.** Mezey Andor az új baritonista ma mutatkozik be a közönség előtt. A Gésákban Reginald Fairfax szerepét fogja játszani.

* **Békéssy Pozsonyban.** Békéssy Gyula, közönségünk volt kedvence, tegnap lépett fel először Krecsányi társulatánál Pozsonyban. A Csikós című szerepében mutatkozott be s mint az ottani lapok írják, már első fellépésével meghódította a közönséget s dícsérően irtak hangjáról s játékáról is.

Iskolai ünnepélyek.

— Április 11-ének megünneplése. —

A debreczeni tanintézetekben az 1848-ik évi törvények szentesítésének 50-ik évfordulóját ma ünnepelték meg.

Az intézetek tanári karai az ifjúsággal egyetemben ünnepeltek.

A lefolyt ünnepélyekről a következő tudósításban számolunk be:

A ker. akadémiában.

A kereskedelmi akadémiában a díszteremben folyt le az ünnepség. A tanári karon s az ifjúságon kívül nagyszámu közönség is volt jelen. A hazafias ünnepély a következő műsorral folyt le:

Rákóczy-induló; előadta: az Ifjúsági zenekar.

Arany János: „Rendületlenül“ szavalta: Márkus Zoltán felső évf. tanuló.

Tóth Kálmán: „Előre“, szavalta: Gerber Jenő középső évf. tanuló.

„Isten adj hazánk felett...“ Huber K. „Nemzeti zászlójából“; előadta: az Ifjúsági énekhar.

„Az 1848-iki törvények“, felolvasás, tartott Dr. Szántó Sámuel tanár.

Petőfi-dalok, a költő kortársainak dallamaival;

„Honfi-dal“, zenéjét írta: Doppler F.; előadta: Márkus Zoltán felső évf. tanuló.

„Nemzeti dal“, zenéjét írta: Egressy B.; előadta: Tikos Andor felső évf. tanuló.

„Nem ért engem a világ“, zenéjét írta: Füredi M.; előadta: Veress Sándor felső évf. tanuló.

„Mi van innen távol“, zenéjét írta: Hubenai K.; előadta: Veress Sándor felső évf. tanuló.

„Uteza szögletén ül a csonka hős“, Jókai Mórtól; szavalta: Braun Menyhért középső évf. tanuló.

Bartók Lajos: „A mariselli ezigányok“; szavalta: Szeremley Zsigmond középső évf. tanuló.

Magyar dalok, — előadta: az Ifjúsági zenekar.

Hymnus, előadták: az Ifjúsági ének- és zenekarok.

A Hymnus elénekzése előtt Bayer Ferencz dr. igazgató tartotta meg szép, lendületes záróbeszédét. A záró beszédből közöljük a következő szép részletet:

A magyar király névnapján ünnepelésre okot az a fejedelmi kegyelet is szolgáltatott, mely a leviharzott századok szellem-óriásai emlékezetét a tiz szobor érez-alakjaiban örökíti meg; hagyományos királyhűségünk mellé háladatosság is szegült e napon, hogy nagyobbra emelje, fokozza, — ha ugyan lehet még s ha ugyan kellene még — azt a rajongó szeretetet, melylyel Szt. István koronájának fölkenjét fajunk környezi. — Van-e, ami csak megközelítse magasztosságában jellemét annak a férfiúnak, a ki elfeledve családjá keserü fájdalmait, önmaga gyászos emlékeit, akkor hódol e nemzet napjai emlékezetének, midőn kunyhóban s palotában egyaránt e hon messze terein őt ünnepli a magyar hódolata?! Lehet e trón fényesebb, mint mikor a nemzeti mult dicsőségeért való lelkesedésnek gyógyó példája sugárzik fölére?! — És a nép milliói rut hálatlansággal fizetnének, ha e fejedelmi dicső példa után önmaguk feledkezének meg arról, a mivel a hazaszeretet apostolainak az utókor tartozik; fennkölt lelkü királyához lenne méltatlan e nemzedék, hogy a megemlékező hála kiveszne szívéből!

Beszédét így végzi:

Tanuljatok korán lelkesedni mindenért, a mi szép, a mi jó, a mi igaz! És mi szép — kérdem — ha nem az a nemzeti mult; mi jobb, mint az édes szülőföld; s mi igazabb annál, hogy csak fiait tehetik nagygyá a hazát?! — Vessétek oltahatatlannul emlékezetekbe, s adjátok majdan tiszta lelkesedéssel tovább ez ígéret az utánpótlak jövőkének, — s akkor:

„Élni fogsz, hazám, mert élned kell; dicsőség És boldogság léssen a te életed!“

A kegyesrendiek algymnasiumában.

Szépen sikerült hazafias ünnepélyt rendeztek ma délelőtt a helybeli kegyes-tanítórendi algymnasium növendékei az 1848. évi márcziusi törvények szentesítésének ötvenedik évfordulója alkalmából. Az ünnepély a róm. kath. leányiskola nagytermében folyt le, előkelő és nagyszámu közönség jelenlétében. A műsort a gymnasium énekara nyitotta meg, a Talpra magyar elénekülésével. Majd Danilovics Pál és Radó Rezső IV. o. tanulók „Bánk-bán“ nyitányát adták elő. Siegmeth Lajos III. o. t., Tóth Kálmán „Előre“ cz. költeményét szavalta el hatásosan. Utána a gymn. énekhar adott elő néhány magyar népdalt, az intézet jeles képzettségű énektanárjának, Láng Jánosnak a vezetésével. — Danilovics Pál, IV. o. t. Várady Antal „Petőfi visszatér“ cz. költeményét szavalta sikerrel, — Starek Andor tanár tartott ünnepi beszédet; a szép és költői gondolatokban gazdag beszéd nagy hatással volt a hallgatóságra. — Kapdebó Kálmán, II. o. t. cimbalom játéka után Lám Sándor II. o. t. Tóth Kálmán „Kik voltak honvédek“ cz. hazafias költeményét szavalta el érzéssel. Végül a gymn. énekhar a Szózatot énekelte el, amelylyel a szép ünnepély véget ért.

A főreáliskolában.

A főreáliskolában is díszes közönség jelent meg. Az ünnepély, melyen a tanári kar is jelen volt, a következő programmal ment végbe:

Nyitány a Hunyadi László operából. Előadja az ifjúsági zenekar. Megnyitó beszéd. Mondta Fazekas Sándor igazgató. Hymnus. Zenekari kísérettel előadta az ifjúsági énekhar. Ünnepi beszéd. Tartotta

Pogány Kornél tanár. Részlet a „Fóthi dal“-ból. Szavalta Bisothka János V. osztályu tanuló. Király-hymnus Mihálovics-tól. Zenekari kísérettel előadta az ifjúsági énekhar. Előre. Költemény Tóth Kálmántól. Szavalta Spitzer Sándor VIII. oszt. tanuló. Fohász — és Rákóczy-induló. Előadta az ifjúsági zenekar.

NAPI HIREK.

— **Tanácsülés.** Ma délelőtt Degenfeld József gróf főispán elnöklelte mellett tanácsülés volt, melyen az április 21-iki rendkívüli közgyűlés tárgyait készítették elő.

— **Fényes esküvő.** Ma délelőtt fél 10 órakor kötött házasságot Medve Zoltán miniszteri s. titkár Perczel Marianne kisaszszonynyal, fényes előkelő násznép jelenlétében, az állami anyakönyvi hivatalban. A jegyzőkönyv aláírása után a násznép a ref. nagytemplomba vonult, ahol az egyházi eskü letételével fogadtak egymásnak Kiss Áron püspök áldása közben örök hűséget. Ennek és a legbensőbb érzelmekből fakadó üdvökívátoknak megtörténte után a násznép a következő párokban vonult reggelire az „Angol Királynő“ külön éttermébe: Medve Zoltánné — Medve Zoltán, Perczel Dezsőné — Veresmarthy Ödön, Veresmarthy Bertalanné — Perczel Dezső miniszter, Medve Kálmánné — Perczel József tábornok, Perczel Józsefné — Medve Kálmán, Losonezy Álmósne — Széll Farkas, Széll Farkasné — Losonezy Álmos, Széll Marianne, — gróf Csáky Kálmán, Losonezy Margit — Perczel Mór, Perczel Melinda — Ujfalussy Miklós, Perczel Evith — Perczel Ármánd, Perczel Margit — Medve Miklós, Perczel Miklós és Perczel Elemér. A kitűnő konyhára valló reggelit Hauer Bertalan szakavatott felügyelete alatt a házigazda és a vendégek legnagyobb meglegedésére szolgálták fel. Az ifju pár a 12 óra 31 perczéi vonattal nászutra indult, Perczel Dezső miniszter és családja azonban még Debreczenben maradt, s valószínűleg az éjjeli vonattal hagyják el a várost. A reggeli alatt, gróf Degenfeld József főispán és Simonffy Imre óhajtottak látogatást tenni, azonban csak névjegyeket hagyták a vendéglőben. Dícséretes dolog, hogy Hauer a szokásos francia étlapokat magyar uri társasághoz illőleg magyar szöveggel helyettesítette.

— **Kerületi tornaverseny.** A kerületi tornaverseny rendező bizottsága szétküldötte a meghívót ama tanintézetek igazgatóságához, melyek az Aradon tartandó tornaversenyen részt fognak venni. Ezek közé tartozik a nagyváradi állami főreáliskola és a premontrei főgimnázium. A tornaverseny május hó 29-én kezdődik, melyen a nagyváradi, debreczeni és nagy-szebeni tankerületek területén működő tanképző-intézetek, közép-kereskedelmi és polgári iskolák tanuló ifjúsága vesz részt. Az állami és királyi középiskolák részéről jelentkező tanulók vezető tanárainak és pedig 20—20 tanulóra egy-egy kísérő tanárnak uti költségeiről a nagym. miniszterium gondoskodni fog; tanárok és tanulók részesülnek a szokásos vasuti kedvezményben: fél harmadosztályu menetjegy váltása mellett a II. nagyobb csoportokban a III. kocsiosztályban. Az érkező ifjakat és tanáraikat az aradi vasuti állomáson a fogadó-bizottság tagjai fogadják. A rendező-bizottság gondoskodik a

tanulók és kísérők díjtalan elszállásolásáról és olesó élelmezéséről, valamint kirándulásokról is. A kérdő íven az iskolai igazgatók kéretnek bejelenteni azon tanfélék neveit is, kik nem kísérői minőségben óhajtják a versenyt megnézni, hogy elszállásolásukról illő módon gondoskodhassanak. A tömeges versenyeken résztvevő intézetek elismerő oklevelet, az egyes versenyek győztesei pedig arany-, ezüst- és bronzérmeket, valamint elismerő oklevelet kapnak.

— **Meghívó.** A debreczeni országos tanítói árvaház növendékei az 1848-iki törvények szentesítése ötvenedik évfordulója alkalmából e hó 17-én d. u. 3 órakor az árvaház nagy termében ünnepélyt fognak tartani, melyre a város érdeklődő közönségét tisztelettel meghívom. Kozma László, orsz. árvaházi igazgató.

— **Confirmatiói oktatás.** Az ágost. hitv. ev. gyermekek confirmatiói oktatása f. hó 18-án hétfőn veszi kezdetét. Felkéretnek azon tisztelt szülők, kik gyermekeiket ez idén confirmatiói tanításban részesíteni szándékoznak, szíveskedjenek a lelkészi hivatalban szándékukat bejelenteni. Csak a 12-ik életévet betöltött fi- és leány gyermekek részesülhetnek ezen oktatásban.

— **Presbiteri közgyűlés.** Az ev. ref. presbiterium ápr. 17-én, vasárnap d. e. közgyűlést tart a szokott helyen.

— **Malomegyesületi közgyűlés.** A felső magyarországi malomegyesület, amelynek a debreczeni István malom is tagja, évi rendes közgyűlést e hó 24-dikén tartja Szolnokon. A folyó ügyeken kívül három felolvasás szerepel a tárgysorozatban. Az egyik felolvasó Mayer Emil, az István malom igazgatója, egyesületi al-elnök lesz, aki a *malomok üzleti politikájáról* fog értekezni. Debreczenből ez alkalomból még Szabó Kálmán, Zádor Lajos és Levitner Miksa fognak Szolnokra utazni.

— **A templomok fűtése.** Közegészségügyi szempontból felette életrevaló indítványt nyújtott be *Komlóssy* Arthur városi főjegyző és presbiter az ev. ref. egyháztanácsához. Az indítvány a templomok fűtését czélozza, ami a hosszas isteni tiszteleteknél hideg téli napokon ma már szinte nélkülözhetetlen, nemcsak azért, mert a jéghideg templomok veszélyeztetik a gyülekezet gyöngébb szervezeti tagjainak egészségét, hanem azért is mert a fűtött templom az isteni tiszteletek látogatottságát kétségtelenül emelni fogja. A Kossuth-utcai templom ugyan fűthető volna, de a benne lévő nagy kályhákat még eddig aligha használták. E czímen az egyház költségvetésében tudtunkkal egy fillér sem szerepel.

* **Dal a kenyérről.** Nyolcz napi száraz „macesz” ropogatása után tegnap ismét szabadá lett a kenyér az izraelita hívőknek. Az izraeliták nyolcz napi husvét ünnepe tegnap este ért véget, a mikor is sóvárogva várták az esti csillag felragyogását mindazok, kik nyolcz nap után megkivánták már a kenyeret nagyon. Az izraelita husvét vége legjobban a pékboltokban volt tapasztalható, ahol az évnék egyetlen napján sincs olyan forgalom, mint ott volt tegnap.

— **Három arckép.** Nem valami bájos hölgy arcképéről lesz szó, hanem három hivatalos arcképről. A „Rendőri Közlöny” legutolsó számában három egyént körözött a belügyminiszterium. Az egyik arcképes körözött *Várkonyi* István a híres szociálista igazgató, a másik *Bybin Gabrielovitsch* Gábor Feros Natália szentpétervári grófnő irodatisztje, ki a hagyatékából 1.800.000 rubelt sikkasztott el. A harmadik egy ősmertlen elmebeteg nő.

— **Épül a huszárszárnya.** A debreczeni építési vállalkozók előtt, akik amugy is munkahiányról panaszkodnak, nagyszabású építkezésre vonatkozó versenytárgyalás nyílik meg igen rövid idő múlva. A kereskedelemügyi miniszter Ungvári József és társai kérelmének elutasításával megengedte, hogy a város, tekintettel az ügy sürgősségére, még a kisajátítási eljárás befejezése előtt megkezdhesse a közös hadseregbeli lovassági laktanya építését. A tanács tehát felhívta a mérnöki hivatalt, hogy a versenytárgyalás kiírásához szükséges adatokat az építés minél előbb való megkezdése végett 15 nap alatt állítsa össze és terjessze be. A szükséges területek megszerzésére (a csapó-utcai sorompón kívül) és az építkezésre *hétsszázezer* forint van előirányozva.

— **Lódíjazás a Hortobágyon.** A debreczeni gazdasági egyesület az idén a Hortobágyon rendezi a lódíjazást, mely valószínűleg versenyekkel is össze lesz kötve. A program összeállítása végett e hó 29-én pétkén d. u. 4 órakor a választmány ülést tart.

— **Öngyilkos bankhivatalnok.** Tegnap számunkban megemlékeztünk *Huttflész* Aladár fővárosi bankhivatalnok öngyilkosságáról. — *Huttflész* Aladár testvére *Huttflész* Kázmér debreczeni földbirtokosnak. Tragikus sors érte ezt a közbeesülésben álló családot pár év előtt is. A család feje *Huttflész* István sétakerti nyaralójában agyonlőtte magát. Tegnap pedig a jobb sorsra érdemes fiatalember vetett véget életének. Az öngyilkosságról fővárosi tudósítónk a következőket írja:

Ma éjjel egy jobb sorsra érdemes fiatal ember pusztította el életét, miután előbb az örülség egy irtózatos neme, az üldözési mániá kerítette hatalmába. A szerencsétlen ifju előbb mindkét karján felmetszette az ereket s aztán föbe lőtte magát.

Az öngyilkosság, illetőleg a tébolyodottság okáról különféle hírek keringenek. Édes anyja már régóta halálosan beteg s az anya iránti aggodó szeretet fosztotta meg esztétől; másrészt azt hangoztatják, hogy hivatali mellőztetése keserítette el. Arról is beszélnek, hogy amerikai párbaj áldozata, ez azonban nagyon valószínűtlen.

Az öngyilkosság részletei a következők: *Huttflész* Aladár 35 éves debreczeni születésű bankhivatalnok, a ki a Magyar Általános Hitelbanknál volt tisztviselő, tegnap este 7 óra tájban beállított a főkapitányság ügyeletes tisztviselőjéhez, hol dr. Schreiber fogalmazónak nagy okiratcsomagot adott át s kérte, hogy helyezék azt biztonságba s mentsek meg őt a szociálistáktól, — mert üldözik, — s minden áron vesztét akarják. — A fogalmazó látta *Huttflész* dult vonásait, látszólag intézkedéseket tett, mire a panaszos bankhivatalnok megnyugodott. E közben értesítették házigazdáját *Aggházy* György magánzót, a ki a Régi posta-utca 10. számú ház II. emeletén lakik s behívták a főkapitányságra. *Huttflész*, amint meglátta öreg házigazdáját, nyugodtabb lett s szépen hazament lakására. Innen 8 órakor szokása szerint, vacsorára ment s fél 10 órakor hazatért. Otthon még jó ideig elbeszélgetett, aztán magára zárta az ajtót. Éjfél után három óra felé hatalmas durranás riasztotta fel a háznépet álmából. Rögtön *Huttflész* szobájához siettek, de nem mehettek be, mert az ajtó zárva volt. A mikor pedig betörték, borzasztó látvány tárult szemük elé. Ott feküdt a földön átlőtt halántékkal, felmetszett erekkel. Még akkor volt benne egy kis élet, de néhány perc múlva kiszervegett. Holttestét a bonczoló-intézetbe szállították,

haldokló özvegy édesanyját s testvérét pedig táviratban értesítették a szomorú hírről.

A család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Özv. *Huttflész* Istvánné szül. Nánássy Johanna mint anya, *Huttflész* Kázmér és *Katalin* özv. Maier Ottóné mint testvérek, Maier Blanka és Pálma mint unokahugai ugy a maguk, mint az összes rokonság nevében mély fájdalommal jelentik *Huttflész Aladár* a Magyar általános hitelbank tisztviselőjének ez évi április hó 15-én reggel, életének 35-dik évében váratlanul történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült teteme folyó hó 16-án d. u. 4 órakor fog a kerepesi uti temető halottsházában az ágostai evang. hitvallás szerartásai szerint megáldatni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra tétetni. Budapest, 1898. évi április hó 15-én. Áldás és béke poraira!

— **A honvédek köszönete.** T. Komjáthy János színigazgató urnak, ki oly szíves és figyelmes volt, hogy 1848/49-es honvédegyletünk választmánya és 13 egyenruhás csapatunk részére az „1848. Hadak útja” és „Budavár bevétele” történeti szindarabok előadására díjmentesen belépti jegyeket küldött s ezzel alkalmat nyújtott arra, hogy öreg honvédek az 50 év előtt általuk átélt események képét emlékkébe oly élénken visszaidézhessék, — ezen az uton is elismerő köszönetemet nyilvánítom. Dr. Hegedűs Pál, az 1848/49-es honvédegylet elnöke.

— **A hódmezővásárhelyi méregkeverők.** A kir. kuria ma hozta meg ítéletét a hódmezővásárhelyi méregkeverők pörében. Jager Marit 15 évi, Hódi Pálnét, Csordás Nagy Lidit, Szappanos Juditot, Bán Ferencznet életfogytiglani, Muesi Mihálynét, Tóth Lidit 15 évi, Horvát Jánost életfogytiglani, Gulyás Kis Sámuel hatévi fegyházra ítélte több rendbeli gyilkosságért.

x **Meiman és Halmágyi** legnagyobb nő felöltők áruházában megérkeztek dus választékban a legszebb női és gyermek felöltők, **Inglblouzek** minden kivitelben, napernyőkben gyári raktár, feltűnő olesó árak mellett.

x **A magyar kir. szab. osztályorsjáték** igazgatósága lapunk mai számában közzéteszi a II. sorsjáték tervezetét, melyre tisztelt olvasóink figyelmét felhívjuk.

x **Mezei egereket** biztosan és tömegesen kipusztít a Sipőcz István pécsi gyógyszerész által labdac alakban készített, évek óta a legelőkelőbb uradalmakban, számos gazdaságban és községben páratlan eredménnyel használt egérméreg. Hiteles tapasztalatok szerint egy holdra 1—2 kgr. (10—20 ezer labdac) elegendő. Posta csomagot (körülbelül 5 kgr.) 3 frtért, 100 kgrmot 45 frtért küld Sipőcz István gyógyszerész Pécsen.

x **A f. hülgyközönségnek.** Kik olesó és izléses selyem, gyapju, tavaszi és nyári mosókemét akarnak vásárolni, kérjék *Weiner* Mátyás (Budapest, Andrássy-ut 3.) legnagyobb divatruházának legújabb mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küldenek meg. Fontos! Megirandó, hogy mily minőségű és körülbelül mily áru szövet- vagy selyem minta küldessék.

A gyászfátyol.

Szudában az angol csapatok jelentékeny diadalt arattak s ennek elismeréséül — mint Berlinből írják — Vilmos német császár üdvözlő telegrammot küldött Viktória királynőnek. A legutóbbi ütközetben az angolok csak két katonatisztet és huszonhat közembert hagytak a csatatéren, míg az ellenség halottjai számszámra heverték a vérázott földön. Az angol elesett tiszték közül az egyik a bécsi angol nagykövetség titkáranak, Mansfeldt de Findlaynak öcsese, kinek halála általános részvétet kelt mindenütt. A szeren-

esetlen tiszt ugyanis csak két hónapja volt nős, mikor váratlanul háboruba küldték. Fialtal, tizenhét esztendőse felesége hasztalanul kérte, hogy ne hagyja el, a férj nem szeghetette meg kötelességét s szerelmét fölládozta a hazáért. Elhagyta boldog otthonát s elindult a messze Szudánba. A fiatast asszonyt, ki távozó férjét a hajóig kísérte, alig bírták hazaszállítani. Mielőtt kocsiába ültették, összetett kézzel könyörgött, hogy még csak egy-két szót akar mondani az urának. Megengedték. A kétségbeesett asszony ekkor a hajóra szaladt, átölelte — még egyszer a férjét és így szólt:

— Boldogságom, te! Ha Isten úgy akarja, hogy a csatában halj meg, nem kívánok mást, mint ezt a gyászfátyolt . . .

És átadott férjének egy fekete fátyolt, hogy halála esetén tisztársai ezzel adják hírül neki a katasztrófát. A hajó elindult, a boldogtalan fiatal asszony pedig a legnagyobb boldogtalanságban élte napjait. Nap nap után elment a konzulátushoz és izgatottan várta a csataterről érkező híreket. A minap aztán átadtak neki egy kis csomagot. Messziről küldték: Szudánból. Az asszony reszkető kézzel bontotta ki a dobozt, idegesen tépte szét a papírost, miközben elesukló hangon rebegte:

— Jaj Istenem, a fátyol, a fátyol . . .

És csakugyan az volt. Mikor a boldogtalan nő megpillantotta, zokogva borult rá, majd pedig fölkapta, leszaladt a lépcsőn és sikongatva, nevetve rohant végig az utcákon. A feltűnő viselkedésű nőt egy rendőr elfogta s bevitte a kórházba, ahol kitűnt, hogy megőrült. De azért a fátyolt elvenni tőle nem tudták. Görcsösen szoritja magához s csak ezt mondja szüntelen:

— A Madonna én vagyok . . .

DEBRECZENI VÁROSI SZINHÁZ.

Folyószám 194. Páros bérlet 150.

Ma szombaton, 1898. évi április hó 16-án:

A Gésák,

vagy

egy japán theaház története.

Énekes játék 3 felvonásban. Irta: Oven Hall.

Holnap, vasárnap, 1898. évi április hó 17-én délután, félhelyárakkal:

Fritbyk, (Aggszüzek.)

Énekes bohózat 3 felvonásban.

Holnap este, rendes helyárakkal:

A rezervisták.

Énekes életkép 4 felvonásban.

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Koncz Ákos.

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

NYILT-TÉR.



HURUT KŐHŐGÉS,
REKEDTSÉG, ASZTMA SAT. ELLÉN
ELISMERT LEGJOBB A
GLEICHENBERGI
CONSTANTIN ÉS EMMA FORRÁS

334-8-2

307.
1898.

Árverési hirdetemény.

A h.-nánási kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a H.-dorogi részvény takarékpénztár végrehajthatónak Ornstein Izidor és neje végrehajtást szenvedők elleni 377 frt 57 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében, a h.-nánási kir. járásbíró-ság területén lévő H Dorog községben fekvő, a h.-dorogi 5245. sz. tjkvben A+1132 a. hrsz. alatt foglalt ingatlanokra az árverést 1000 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1898. évi május hó 12-ik napján délelőtt 9 órakor** H. Dorog község házában meg-tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan 1000 forint becsárának 10% át, vagyis 100 forintot készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt H.-Nánás, 1898. évi február hó 18 ik napján.

A h.-nánási kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság.

Oichváry

kir. járásbíró.

392-1-1

Az „ISTVÁN“ Gőzmalom társulat

örleményeinek

ÁRJEJYZÉKE

saját raktárában.

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tartott általános magyar malomgyűlésen megállapított s 1887. évi június 1-én életbe lépett eladási, fizetési és szállítási módzatokra vonatkozó egyezmények szerint, **Kötelezettség és engedmény nélkül, készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.**

	100 kiló
A. Asztali dara nagyszemű	21.60
B. " " apró szemű	21.—
0. Királyliszt	21.—
1. Lángliszt kivonat	20.60
2. Elsőrendű zsemlyeliszt	20.20
3. Zsemlyeliszt	19.80
4. Elsőrendű kenyérliszt	19.20
5. Közép kenyérliszt	18.60
6. Kenyérliszt	17.60
7. Barna kenyérliszt	15.40
8. Takarmányliszt	11.—
11. Finom korpa zsákkal	5.20
11. " " zsák nélkül	5.—
12. Durva korpa zsákkal	4.60
12. " " zsák nélkül	4.40
Csirke buza zsák nélkül	3.60
A zsákok súlytartalmá — teljsúlyt tiszta súly-nak véve.	
A. B. 0—6 számig	85 kiló
7. és 8. szám	70 "
11. és 12. "	50 "
Debreczen, 1898. április 14. 290-1-1	

2836.
1898.

Pályázati hirdetemény.

A Csege-egyeki **körállatorvosi állás** (Székely: Csege község) megüresedvén betöltése céljából ezennel pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: Csege község részéről 500 frt Egyek község részéről 250 frt együtt 750 frt előleges havi részletekben kiszolgáltató fizetés. Szedheti továbbá Csegén a vágatási s magán gyógykezelésért megállapított díjakat. A községhez tartozó nagyobb gazdaságokkal szerződéses viszonyba léphet.

Végezni tartozik a törvény és rendeletek által reá ruházott összes állategészségügyi teendőket. Köteles Egyek községben minden héten egyszer, járvány idején kétszer, sőt a szükséghez képest többször is megjelenni.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy kellőleg felszerelt kérvényeiket, hozzám folyó évi **május hó 2-ig** annyival inkább adják be, mert később érkező pályázatok figyelembe vétetni nem fognak.

Választás határnapja folyó évi május hó 10-ike, helye: Csege. Debreczen, 1898. április 15.

Pákozdy Sándor.

főszolgabíróh.

Wannieck Frigyes és Társa

gépgyára, vas és rézöntődéje
Brünnben (Morvaország).

Ajánlja 304 52-33

gőztégla és cementtelepek
tejes berendezését.

Állandó kiállítás téglagépekben.

— Képes árjegyzék ingyen. —
Több mint 900 telep berendezve.

1898. november hó 1-től

Piacz-utcza 1829. számu házunknál a főpostával szemben

egy bolthelyiség
kiadó.

313-0-9

Debreczeni Ipar- és kereskedelmi-bank.

Aláírási felhívás

a Debreczenben létesítendő mezőgazdasági malommal egybekötött
„Keményítőgyár Részvénytársaság“
 részvényeire.

Alólirottak — a beszerzett adatokból és szakértői véleményekből — meggyőződést szerezvén arról, hogy Debreczenben egy mezőgazdasági malommal egybekötött keményítő-gyár nagyon jövedelmező vállalat lenne és városunk és vidékének gazdasági helyzetén nagyot lendítene, elhatároztuk, hogy egy ilyen vállalat létrehozására részvénytársaságot alakítunk. Ennek következtében a létesítendő „Első debreczeni keményítő-gyár részvénytársaság“ alaptőkéjének biztosítására szükséges részvény-aláírás eszközölhető céljából a kötelező tervezetet magában foglaló aláírási íveket ezennel kibocsátjuk, — felkérve a nagyérdemű közönséget a részvények mielőbbi jegyzésére.

1. A vállalat tárgya: Buza- és kukorica-keményítő, valamint csiriz gyártása és élesztő készítése, az ehhez szükséges liszt előállítás, a fel nem dolgozott liszt eladása, vámórlás, darálás és esetleg más hasonló iparág folytatása.

2. A vállalat tartama a cégjegyzéstől számított 50 év, mely azonban közgyűlési határozattal meghosszabbítható.

3. Az alaptőke 300,000, szóval háromszázezer korona.

4. A részvények száma 1500 darab, névértéke 200 korona.

5. Az aláírás zárideje 1898. május 15-ik napja.

Az aláírás alkalmával minden aláírt részvényre névértékének **tíz** százaléka készpénzben lefizetendő. A névérték további **20, szóval husz** százaléka **1898. június 15-ig**, további **20, szóval husz** százaléka **1898. június 30-ig** lesz a Debreczeni Közgazdasági Bank pénztárába lefizetendő.

A részvények névértékének további 50, szóval ötven százalékát tartoznak aláírók a megalakulás után a közgyűlés által meghatározandó módokat mellett a Keresk. törv. 169. és 171. §-aiban körülírt jogkövetkezmények terhe alatt kifizetni.

6. Az alapítók a keresk. törv. 150. §-a alapján az igazgatóság kinevezésének jogát az első három évre magoknak tartják fenn.

7. Szervezési és alapítási költség czimén minden egyes részvény után annak kiállításakor 2 — két — koronát kell a pénztárba befizetni.

8. A részvény-aláírások eszközölhetők alulírott alapítóknál és a Debreczeni Közg. Banknál, személyesen, vagy posta útján a megfelelő 10% beküldése mellett.

9. Tuljegyzés esetén aránylagos leszállításnak lesz helye.

10. Alólirott alapítók a részvényekre befizetett pénzekért az egyetemleges felelősséget a keresk. törv. 152 §-a értelmében magunkra vállaljuk.

Kelt Debreczenben, 1898. márczius hó 24-ik napján.

Alapítók:

Neve és foglalkozása	Lakása	Neve és foglalkozása	Lakása
Berger Jenő építész-mérnök	Debreczen, Széchenyi-u.	Márk Endre collegiumi ügyész	Debreczen, Hatvan-u.
Dr. Fejér Ferencz ügyvéd	Debreczen, Piacz-u. 1825.	Nagy Jakab földbirtokos	Debreczen, Nagyuju-u.
Fleischmann Mór nagykereskedő	Debreczen, Kossuth-u.	Polgári Bálint földbirtokos	Debreczen, Nap-u. 2491.
Dr. Freund Jenő ügyvéd	Debreczen, N.-Várad-u. 2122. szám.	Reichmann Ármin vállalkozó	Debreczen, N.-Várad-u.
Horváth István földbirtokos	Debreczen, Kossuth-u. 50.	Rickl Antal földbirtokos	Debreczen, Kossuth-u. 23.
Dr. Király Ferencz orsz. képviselő.	Debreczen, Kossuth-u.	Stahl Géza városi főmérnök	Debreczen, Rózsatér.
Komlóssy Arthur városi főjegyző	Debreczen, Kismester-u.	Tóth Béla építész	Debreczen, Nagyuju-u.
Kováts János sertés-kereskedő	Debreczen, Timár-u. 2300.	Ungvári József sertés-kereskedő	Debreczen, Nagy-Péterfia 829. szám.
Kohn Adolf nagykereskedő	Debreczen, Egyháztér.	Weinberger Lajos kereskedő	Debreczen, Nagyuju-u.
Lusztig Dezső kereskedelmi ügynök	Debreczen, Piacz-utca	Weisz Sándor kereskedő	Debreczen, Piacz-u.
		Wolafka Antal jóságfelügyelő	Debreczen, Szt.-Anna-u.

A legfinomabb egészségügyi párisi-gummiárukat

ajánl gyógyászati és sebészeti célokra, az 1866-ik év óta fennálló gummiáru-gyár
Schmeidler J. N.

cs. és kir. udvari szállító

Bécs, VII. Stiflgasse No. 19.
Árjegyzék ingyen. Küldemény titoktartás mellett. 294

Uj! Uj!
patkósarok ruganyos betéttel (Krehann szabadalom)
Legjobb
patkó-sarok

a vilagon.

Kisiklás, bukás a lovaknál sima földön teljesen ki van zárva. — Ismertetések ingyen és bérmentve. Azonkívül nagy választék valódi orosz, angol és amerikai gummiczipókban, egymint az összes gummiáru műtudomány, egészségügyi és házihasználat részére.

Angol-amerikai gummiáru-aktár
Krehann és Wydra Bécs I. kor. Herrngasse 4.
Első és legrégebbi ló-sport különlegességi üzlet.

Félszázad óta

Aranyérem
Páris,
London.

kitünőnek elismert
Dr. Sichnizky-féle

Aranyérem
Pécs,
Temesvár.

Arzenikus és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezik. Megbizható sikerrel használhatók szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztáltsága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpszappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.
Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsas és sárga színben.
Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. Az arcon káthatalanul tapadva, annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FOGPOR

legégszerűsőbb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűzösüség eltávolítására megővésére, mely által egyúttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilleteszappan. A bőrt finomná és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, tiszta kinézetét. Kivánatra mintadarabok ingyen adtnak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Valódi minőségben kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán. — Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésztárban (Tisza-palota). S. Rochlitz Arthur gyógytárban, Jótér, 2144., Tamássy-féle ház.



Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalmazott higiénikus asbest talpbe ét

Egy talpbetét, mely hossza kísérletek és fáradaégek eredménye. hivatva van, hogy az emberi test legönnyesebb részét megóvja a meghűléstől. Nincs többé tyukszem, bőrkeményedés, lábfejtörés, lábégés, meg van védve hideg vagy meleg és lábbizadás ellen az, ki cipőjét Dr. Högyes-féle szabadalmazott Asbest talpbetéttel látja el. Csakban szenvedőknek és köhögésre ingerülteknek megbecsülhetően árték. — Az asbest talpbetét kitünőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek odig 22500 pár szállított. Ára párónként 1 frt 20 kr. gyermeknek 60 kr. Szétküldés csakis utánvétellel. Felvilágosítások és prospektusok ingyen.

Általános Asbestáru-gyár betéti társaság Budapest, VI., Szilvetoza 18.

Százezrei a
családoknak iszzák
előszerrel
naponta a



Éljen! éljen!

**Kathreiner-féle
Kneipp-malátakávé.**

Mentes a babbávnak egészségére ártalmas alkatrészeitől. Egyedül a Kathreiner-féle malátakávé az, mely annak illését és kedvelt ízét megővve foglalja. A Kathreiner-féle malátakávé ótvagygyerjesztő, könnyen emészthető, évek során a főnökök és gyermekekre nézve egyaránt hasznosnak bizonyult. Legalkalmasabb pótlóka a babbávnak, valamint a főzésre legelőfőbb gyógyítka is annak. Toklatott az egészségre és szakszerűségre, a valódi Kathreiner-nak többé egy háztartásból sem szabad hiányoznia. **Óvás az értéktelen utánzatoktól!**

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Linimentum Capsici compos.**

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagattásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerésztárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget "Horgony" védjegy és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).



Anyák, mielőtt

gyermekkoscsit vásárolnak, tekintsenek, illetőleg rendeljenek meg ingyen és bérmentve egy gazdagon illusztrált katalógust az új higiénikus ülésre és fekvésre idomítható, szétszedhető és mosható felszereléssel ellátott koscsiról.

Baumann L. os kir. szabadalmazó
Bécs, VI./2. Millergasse 6.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok vásárlásától; csak az a koscs valódi, amelynek faalapzatára az itt oldalt látható védjegy van rástítve.

297-5-6